

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΚΕΦΑΛΑ

Handwritten signature

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ "ΦΥΛΛΙΣ"

1,

— Γ' —
ΕΤΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ "ΝΟΜΙΚΗΣ,, Α. Χ. ΒΕΡΓΙΑΝΙΤΟΥ
Ὁδὸς Ὀφθαλμιατρείου 5

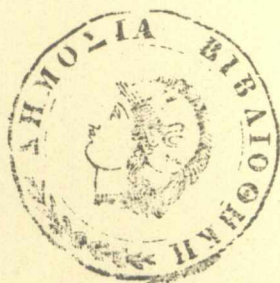
1904

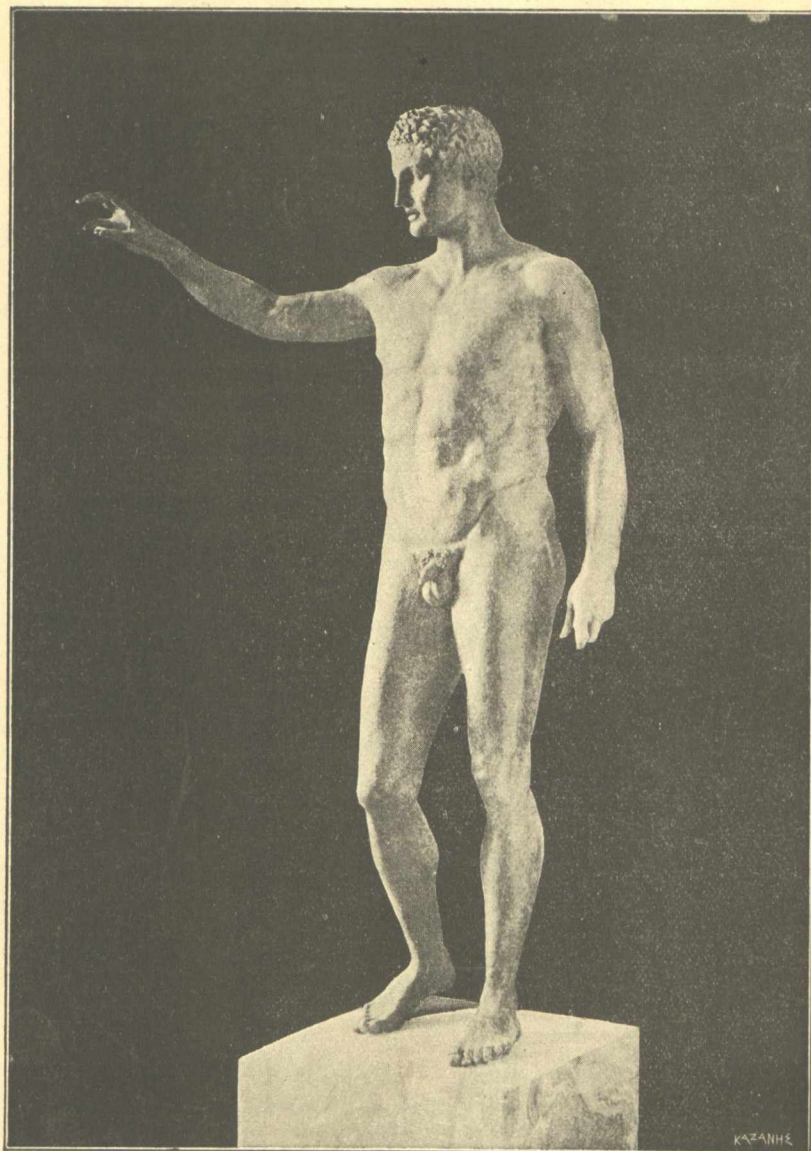
Handwritten mark

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΙΛΟΜΘΥΣΟΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΘΥΜΟΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΑ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΝ ΣΒΟΡΩΝΟΝ Κ. ΚΑΤΣΙΓΕΡΑΝ

Ἔφηβος Ἀντικυθῆρων.

ΤΟ ΑΘΑΝΑΤΟ ΝΕΡΟ

Ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ «Καλῆ-σπέρα σας!»

Μιά φορὰ κι' ἔναν καιρὸ ἦταν ἕνας Βασιλιᾶς πολὺ δίκιος καὶ πολὺ θεοφοβούμενος. Ὅλος ὁ κόσμος του τὸν ἀγαποῦσε σὰν πατέρα κι' αὐτὸς ἀγαποῦσε τὸν κόσμο του σὰν ἀγκαριακὰ παιδιὰ του. Καρένας ἐχτρός του δὲν ἀποκοιτοῦσε νὰ μπῆ στὸ βασίλειο του, γιατί ὅσο καλὸς εἶταν γιὰ τοὺς ὑπηκόους του, τόσο εἶταν τρομερὸς γιὰ τοὺς ἐχτροὺς του, ποῦ κέροναν δταν ἄκουγαν τ' ὄνομά του, ἐπειδὴ τοὺς νικοῦσε πάντα στὸν πόλεμο, ὡς φρόνιμος καὶ ἀντρεπωμένος.

Ὅλοι οἱ ὑπήκοοί του ζοῦσαν ἡσυχίαι κι' εὐτυχισμένοι καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ὑγεία του καὶ γιὰ τὴ ζωὴ του.

— «Ὁ Θεός, (ἔλεγε) νὰ κόβῃ ἀπὸ τὲς μέρες μας καὶ νὰ τοῦ τὲς δίνῃ χρόνια».

Ἐφτασε ὁμως ἕνας καιρὸς, ποῦ τὸν πλάκωσαν πικρὰ γεράματα αὐτὸν τὸν καλὸ βασιλιᾶ. Εἶχε πόνους στὰ χέρια του, στὰ ποδάρια του, στὸ κορμί του, στὰ μάτια του, στ' αὐτιά του, καὶ δὲ μποροῦσε νὰ κλείσῃ μάτι ἀπὸ τὰ σφαγιά. Φώναζε ὅλους τοὺς γιατροὺς καὶ τοὺς παραγιατροὺς τοῦ βασίλειο του, κι' ὅλους τοὺς παθούς, ἀλλὰ καμμιὰ προκοπὴ καὶ καμμιὰ θεραπεία! Ὅλο καὶ στὸ χειρότερο πήγαινε, κι' ὁ κόσμος, μὴ βλέποντας νὰ καλυτερεύῃ, ἄρχισε ν' ἀπελπίζεται γιὰ τὴ ζωὴ του. Οἱ γιατροὶ του ξακολουθοῦσαν νὰ τὸν γιατροῦν καὶ γιατροῦμὸ δὲν εἶχε.

Μιά μέρα ἀπὸ τῆς πολλῆς ἦρθε στὸ παλάτι πρωτὶ-πρωτὶ ἕνας γέροντας καὶ ζήτησε νὰ ἰδῇ τὸν Βασιλιᾶ. Οἱ δοῦλοι τὸ εἶπαν στὴ Βασιλισσα, κι' αὐτὴ τὸ ἀγάφερε στὸν Βασιλιᾶ. Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ τέσσερες δοῦλοι, στὰ δλόχρυσα ντυμένοι, πῆραν τὸν καλὸ σου τὸ γέροντα καὶ τὸν παρουσίασαν στὸν ἄρρωστο Βασιλιᾶ, ποῦ εἶταν πλαγιασμένος σ' ἕνα μαλαμματένιο κρεβάτι, καὶ στολισμένο μὲ χίλιων

λογιῶν πλουμίδια καὶ λουλούδια, κι' ἄπειρα πουλάκια, ποῦ μοιάζαν σὰ ζωντανά, καὶ νόμιζε κανεὶς πῶς ἄκουε τὰ κελαϊθήσματά τους.

Ἵταν μπήκε μέσα ὁ γέροντας ἔπεσε μπρόμυτα νὰ προσκυνήσῃ τὸ Βασιλιᾶ του, κι' ὁ Βασιλιᾶς τοῦ εἶπε σιγαλά-σιγαλά μὲ ξαστενεμένη φωνὴ ἀπὸ τὴν ἀρρώστια.

— Σήκου ἀπάνω, γέροντά μου, καὶ πέ μου : τί χάρη γυρεύεις ἀπὸ μένα ;

— Πολυχρονεμένε μου. Βασιλιᾶ, (ἀπολογήθηκε ὁ Γέροντας), ξέρεις πολὺ καλὰ ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποῦ ἀρρώστησες, ὅλος ὁ λαός σου βρίσκεται σὲ μεγάλη ἀνησυχία, γιατί ἂν χαθῆς, δὲ θὰ βροῦμε βασιλιᾶ σὰν ἐσένα. Τὸ ἴδιο ὑποφέρω κι' ἐγώ. Ἐγὼς τὴ νύχτα ἔπεσα νὰ κοιμηθῶ, ἀλλὰ δὲν μποροῦσα νὰ κλείσω μάτι. Ὁ νοῦς μου εἶταν καρφωμένος ἀπάνω σου. Στοχάζομουν τὴν ὀρφάνια, ποῦ θὰ μᾶς πλάκωνε ἂν σὲ χάναμε. Τὴν πλειότερη νύχτα τὴν πέρασα ἔτσι, ὅταν κατὰ τὰ ξημερώματα μὲ πῆρε ἕνας γλυκὸς-γλυκὸς ὕπνος. Ὁνειρεύτηκα πῶς περπατοῦσα σ' ἕνα ὄμορφο κι' ἀπαλὸ λειβάδι, ὅπου ψυχὴ ἄλλος δὲν εἶταν ἀπὸ μένα. Περπατοῦσα-περπατοῦσα καὶ σὰ γέροντας ὁποῦ εἶμαι κουράστηκα καὶ ζήτησα καμμιά πέτρα νὰ καθήσω, γιὰ νὰ ξαποστάσω, ἀλλὰ ποῦ πέτρα ! Παντοῦ πράσινο χορτάρι, ὅσο ἔπαιρνε τὸ μάτι μου. Ἐτσι λοιπὸν ξαπλώθηκα ἀπάνω στὰ χορτάρια νὰ ξαποστάσω, καὶ δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα, ὅταν αἰσθάνθηκα, σὰ νὰ μ' ἔγγιζε κανεὶς σιὲς πλάτες μου. Γυρίζω καὶ βλέπω ἕνα παιδάκι ὄμορφο, σὰν ἀγγελουδί.

— « Σήκου (μοῦ λέγει), Γέροντα, καὶ πήγαινε νὰ εἰπῆς τοῦ Βασιλιᾶ σου νὰ στείλῃ τὸ γληγορότερο ἕνα πιστὸν ἄνθρωπο νὰ τοῦ φέρῃ » τ' ἀθάνατο νερό, νὰ τὸ πιῇ γιὰ νὰ γιάνῃ, γιατί ἀλλοιώθηκα δὲ γιατί τρεύεται καὶ θ' ἀπεθάνῃ ».

Ἐγώ, ἀπὸ τὴν πολλὴ μου εὐχαρίστηση, ἄπλωσα τὰ χέρια μου νὰ τὸ χαϊδέψω τὸ παιδάκι ποῦ, ἔτσι μικρό, μοῦ ἔλεγε τέτοια ὄμορφα καὶ φρόνιμα λόγια, ἀλλ' αὐτὸ ἔγεινε εὐτὺς ἄφαντο κι' ἐγὼ ξύπνησα !

Πολυχρονεμένε μου Βασιλιᾶ ! Τόσα χρόνια ζωὴ ἔχω καὶ ποτέ μου δὲν ἔχω ἰδεῖ τέτοιο ὄνειρο. Καὶ θὰ θέλῃ αὐτὸ γιὰ σένα ! Τὸ εἶδα τόσο καθαρὰ καὶ ξάστερα, σὰ νὰ εἶμουν ξυπνητὸς κι' ὄχι ὄνειρομένος. Ἐχω μεγάλη χαρὰ στὴν καρδιά μου γι' αὐτὸ τ' ὄνειρο γιατί εἶναι καλό. Φαίνεται ὅτι ὁ Θεὸς θέλει νὰ σοῦ δώσῃ τὴν ὑγεία

σου. Θυμοῦμαι μικρός, ποῦ ἤκουγα τοὺς προεστοὺς τοῦ χωριοῦ μου νὰ μιλοῦνε γιὰ τ' ἀθάνατο νερό, ὅτι αὐτὸ γιαιτρεῖε τὸν ἀρρωστο ὅσο βαρεῖ ἀρρώστια κι' ἂν ἔχη, καὶ γλυτόνει τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ θάνατο. Τί μεγαλύτερη εὐτυχία μπορεῖ νὰ γένη γιὰ τὸ Λαό σου, πολυχρονεμένε μου Βασιλιᾶ ; Ἡ δύναμή σου εἶναι μεγάλη, πιστοὺς ἀνθρώπους ἔχεις, ποῦ νὰ ξέρουν ὅλα τὰ κατατόπια. Ρωτῶντας ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ πάῃ στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου ! »

Ἐτσι μίλησε ὁ Γέροντας, ἀκκουμπῶντας στὸ ραβδί του.

Ὁ Βασιλιᾶς χάρηκε πολὺ, βλέποντας τὴν ἀγάπη, ποῦ τοῦ εἶχαν οἱ ὑπήκοοί του καὶ θέλοντας νὰ καλοφχαριστήσῃ τὸ Γέροντα, πρόσταξε νὰ τοῦ δώσουν μιὰ φορεσιὰ ροῦχα ὀλοκαίνουργα ἀπὸ τὸ φαλίδι καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν ἄδεια ἀπὸ τότε καὶ πέρα νὰ μπαινοβγαίνει λεύτερα στὸ παλάτι του. Ἀφοῦ ἔφυγε ὁ Γέροντας, πετῶντας ἀπὸ τὴ χαρὰ του, ὁ Βασιλιᾶς εἶπε εὐτὺς στὴ Βασίλισσα νὰ κράξῃ τὸ Γυιό του· παρουσιάστηκε τὸ Βασιλόπουλο στὴ στιγμὴ κι' ὁ Βασιλιᾶς τοῦ διηγῆθηκε ὅλα, ὅσα τοῦ εἶπε ὁ Γέροντας.

Ἄμ' ἄκουσε τὸ Βασιλόπουλο ὅτι εἶταν ἀκόμα ἐλπίδα νὰ ἰδῆ τὸν πατέρα του ξαρρωστεμένο καὶ γερό, δάκρυσε ἀπὸ τὴ χαρὰ του καὶ τοῦ εἶπε :

— Λὲ χρειάζεται, πατέρα μου, νὰ στείλῃς ἄλλον γιὰ τ' ἀθάνατο νερό. Κανένας ἄλλος ἀπὸ ἐμένα δὲν ἔχει μεγαλύτερο χρέος νὰ νοιάζεται καὶ νὰ κοπιᾷ γιὰ τὴν ὑγεία σου καὶ μισεύω εὐτὺς.

Ἀκούοντας αὐτὰ ἡ μάνα του, ἡ Βασίλισσα τοῦ εἶπε :

— Ἄκουσε, παιδί μου. Ὁρᾶ σου καλὴ κι' ὁ δρόμος σου πλατύς. Ἄκουσε : Στοχάζομαι ὅτι εἶναι ἀνάγκη πρῶτα νὰ περάσῃς ἀπὸ τὸν ἀδερφό μου, ποῦ ἀπὸ τὴν ἀξιάδα του κι' ἀπὸ τὴ γνώση του βασιλεύει τώρα σὲ δώδεκα βασίλεια. Εἶναι κοσμογυρισμένος, καὶ πολυπαθὸς καὶ ξέρει ὅλες τὰς τέχνας τοῦ κόσμου. Αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος, ποῦ θὰ σὲ συμβουλέψῃ τί δρόμο πρέπει νὰ πάρῃς, γιὰ νὰ πᾶς ἐκεῖ ποῦ βγαίνει τ' ἀθάνατο νερό.

Ἄλλ' ὁ Βασιλιᾶς, ποῦ ἀγαπᾶσε τὸ Γυιό του, ὄχι τόσο γιατί τὸν εἶχε μονάκριβο, ὅσο γιατί εἶταν κι' αὐτὸς καλός, τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου, ἐσὺ νὰ καθήσῃς κοντά μου στὸ προσκέφαλό μου, γιατί δὲ μπορῶ νὰ κάνω, χωρὶς νὰ σὲ βλέπω, κι' ὅσο γιὰ τ' ἀθάνατο νερό, ἔχομε πιστοὺς ἀνθρώπους, διαλέγομαι τὸν καλύτερο καὶ τὸν

στέλλομε...

Τότε τὸ Βασιλόπουλο τοῦ εἶπε :

— Πατέρα μου Βασιλιᾶ ! Ὁ Γέροντας σοῦ εἶπε νὰ στείλῃς τὸν πιστότερο ἀνθρώπο σου, καὶ πιστότερος ἀνθρώπος σου εἶναι ἐκεῖνος, ποῦ σ' ἀγαπάει πλεότερο ἀπ' ὄλους. .. Ποῖος λοιπὸν σοῦ εἶναι πιστότερος ἄλλος ἀπὸ ἐμένα, ποῦ σ' ἀγαπᾷ πλεότερο ἀπ' ὄλους τοὺς ἄλλους;

Ἐκεῖνος δὲν εἶχε τι νὰ εἰπῇ, κι' ἀποφάσισε νὰ στείλῃ τὸ Βασιλόπουλο καὶ νὰ τὸ στερηθῇ γιὰ κάμποσον καιρό. Τοῦ ἔδωκε τὸ δικό του τ' ἄλογο, ποῦ δὲ βρισκόνταν καλλίτερό του στὴν Οἰκουμένη, καὶ τὸν πλεο πιστὸ δοῦλό του, γιὰ σύντροφο τοῦ ταξειδιοῦ του.

Τὸ Βασιλόπουλο, ἀφοῦ ἐτοιμάστηκε καλὰ-καλὰ, ἀποχαιρέτησε ὄλους τοὺς ἀρχόντους κι' ὄλους τοὺς φίλους του, φίλισε τὸ χέρι τῆς μάνας του καὶ τοῦ πατέρα του κι' ἀνέβηκε στ' ἄλογο του γιὰ νὰ ξεκινήσῃ, ὅταν θυμῆθηκε τό : «εὐχὴ γονέων ἔπαρε καὶ σὲ βουνὸν ἀναιβα» ποῦ τοῦ ἔλεγε οἱ γονεοὶ του, κι' ὅτι δὲν εἶχε πάρει τὴν εὐχὴ τους, κι' εἶπε μέσα του :

— Τί ἐντροπὴ μεγάλη σ' ἐμένα, ὡς βασιλόπουλο, νὰ λησμονήσω ἐκεῖνο τὸ χρέος, ποῦ κι' οἱ ἀπλοῖ ἀνθρώποι τὸ γνωρίζουν, καὶ τὸ κάνουν...

Ἐξαβαλληκεύει ἀπὸ τ' ἄλογο κι' ἀναιβαίνει στὸ παλάτι γονάτισε μπροστὰ στοὺς γονεοὺς του, πῆρε τὴν εὐχὴ τους, τοὺς ξαναφίλησε τὸ χέρι, κατέβηκε τρεχάτος τὸ παλάτι, ξανακαβαλλήκεψε στ' ἄλογο καὶ ξεκίνησε μὲ τὸν πιστότερό του δοῦλο ἀπὸ πίσω του.

Πᾶν, πᾶν, πᾶν κι' ὄλο πῆγαινε. Περπατοῦσε μέρα-νύχτα καὶ ὀλίγες ὥρες μόνον στέκονταν τὴ νύχτα νὰ κοιμηθῇ λιγάκι καὶ νὰ φᾶν κριθάρι τ' ἄλογα καὶ δρόμο πάλι ἅμα ξεμντοῦσε ἀπὸ τὸ βουνὸ ὁ Ἀνγερνός. Πέρασε βουνά, κάμπους, λειβάδια, δάση, λόγγους, ἐρήμους, λακκίες, ποιάμια, χωριά, πολιτεῖες, βασιλεία ἀκέρια, κι' ἔφτασε ἐκεῖ, ποῦ βασίλευε ὁ θεὸς του, ὁ ἀδελφὸς τῆς μάνας του. Παντοῦ ἔωτοῦσε στὸ δρόμο του γιὰ τὸ ἀθάνατο νερό, καὶ τοῦ ἔλεγε ὅτι πολλοὺς κόπους καὶ πολλὰς δυσκολίες θὰ δοκιμάσῃ, ὥστε νὰ τὸ βρῇ.

Ἄμα τὸν εἶδε ὁ θεὸς του, χάρηκε πολὺ, τὸν δέχτηκε ὡς παιδί του καὶ καλύτερα καὶ τὸν ρώτησε μὲ πολλὴ ἀγάπη :

— Τί κάνει ἡ μάνα σου ἢ ἀδελφὴ μου, κι' ὁ πατέρας σου ὁ γαμπρός μου.

— Ἡ μάνα μου, θεὸς μου, εἶναι καλὰ καὶ σὲ χαιρετάει ἀδερφικά, ἀλλ' ὁ πατέρας μου κοιτεῖ ν' ἀπεθάνῃ καὶ κανένα γιατροῦ δὲ σιάθηκε δυνατὸ νὰ τὸν κἀνῃ καλὰ. Τέλος ἕνας γέροντας εἶδε στὸν ὕπνο του ἕνα ὄμορφο παιδί, ὡς ἀγγελούδι, ποῦ τοῦ εἶπε ὅτι μόνο τ' ἀθάνατο νερὸ μπορεῖ νὰ τὸν γιατρέψῃ, καὶ τώρα γιὰ τὴν ὑγιὰ τοῦ πατέρα μου πηγαίνω νὰ βρῶ τ' ἀθάνατο νερό, κι' ἐπειδὴ ὡς ἄπειρος δὲν ἤξερα οὔτε τὸ δρόμο, οὔτε τὸν τρόπο νὰ τὸ ἀποκτήσω, πέρασα ἐπίτηδες ἀπ' ἐδῶ, γιὰ νὰ μὲ συμβουλέψῃς...

Ἀκούοντας αὐτὰ ὁ Βασιλιᾶς, ὁ θεὸς του, τοῦ ἀπεκρίθηκε :

— Παιδί μου, εἶσαι πολὺ νέος, κι' ὁ δρόμος πολὺ μεγάλος. Πρέπει νὰ περάσῃς ὅλα τὰ βασίλεια μου, κι' ἀκόμα θὰ σοῦ μείνῃ, ἑφτά μερῶν δρόμος, ὡς ἐκεῖ ποῦ τρέχει τ' ἀθάνατο νερό.

— Καὶ τ' εἶναι γιὰ μένα ἑφτά μερῶν δρόμος ;

Ῥώτησε μ' ἀπορία τὸ Βασιλόπουλο.

— Αὐτὸς ὁ ἑφτά μερῶν δρόμος, παιδί μου, δὲν εἶναι ὡς τὸ δρόμο, ποῦ ἔχεις κάνει ὡς ἐδῶ... Εἶναι δρόμος γεμάτος ἀπὸ λογιῶν λογιῶν φαρμακερὰ θηρία. Ὅταν γλυτώσῃς ἀπὸ τὰ θηρία, θὰ βρῆς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου. Ἐκεῖ στέκονται δυὸ θεώρατα βουνά, ψηλὰ ὡς τὰ οὐράνια, ποῦ ἄλλο δὲν κάνουν, παρὰ ν' ἀνοικοκλειοῦν. Ἄν κατορθώσῃς νὰ περάσῃς αὐτὰ τὰ βουνά ποῦ κάθε στιγμή ἀνοίγουν καὶ κλειοῦν, πρῶτο πράγμα, ποῦ θὰ ἰδῆς εἶναι ἕνα δέντρο, ποῦ μοιάζει σὰ ροῦδιὰ γεμάτη ἀνθία, τὰ φύλλα του ἀστράφτουν καὶ μέσα ἀπὸ τὰ ροηδοκόκκινὰ του τ' ἀνθία, τρέχει τ' ἀθάνατο νερό, ὡς ἀπὸ χιλιᾶδες κοράλινες βρουσοῦλες.

Σ' αὐτὰ τὰ μέρη εἶναι ὁ μεγαλύτερος κίντυνος. Ὅταν ἀνοίγουν τὰ βουνά, τὸ μάτι σου γελοῖεται, σοῦ φαίνεται ὅτι προφταίνεις νὰ τὸ περάσῃς καὶ πρὶν [γῆς] πέρα, κλειοῦν καὶ οὐ σφαλοῦν μέσα, σὲ κάνουν ἀλεύρι καὶ χάνεσαι μὴ γιὰ πάντα ! Πολλοὶ μεγάλοι ἀνθρώποι, παιδί μου, καὶ πολλοὶ ἀντρεωμένοι βασιλιᾶδες, καὶ πολλὰ ξακουσμένα παλληκάρια χάθηκαν σ' αὐτὰ τὰ βουνά, ἐλπίζοντας στὰ γλήγορά τους τ' ἄλογα ! Ἐνας ἥρωας ὡς τὰ τώρα κατώρθωσε νὰ περάσῃ αὐτὰ τὰ βουνά καὶ νὰ φτάσῃ στὸ δέντρο, ποῦ βγαίνει τ' ἀθάνατο νερό, ἀλλὰ στὸ γυρισμὸ του, τὰ βουνά παρὰ τρίχα νὰ τὸν γραπώσουν, καὶ νὰ τὸν ζουλήσουν, ἀλλ' ἂν καὶ γλύτωσε, δὲν μπόρεσε ὅμως νὰ γλυτώσῃ τὸ λαγῆνι μὲ τ' ἀθάνατο νερό, ποῦ εἶχε στὸ χέρι του, γιὰτὶ ἀπὸ τὴ βιάση του νὰ γλυτώσῃ, τῶπεσε τὸ λαγῆνι κι' ἔγεινε κομμάτια καὶ πᾶν ὁ κόπος του χαμένος !

(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΜΟΥΣΑ ΙΔΕΑ

Δέν τὸν προσμένω ἐγὼ τὸ θάνατο,
Δέν τὸν προσμένω,
Κάθε φορὰ μὲ παίρνουν ὅλοι οἱ θάνατοι,
Κάθε φορὰ πεθαίνω,

Ἐπὶ τὴν ὥρα ποῦ κατέβηκες
Καὶ σάρκα πῆρες
Ἐπὶ τῆ σάρκα πῶχον τὰ τριαντάφυλλα
Κι' ἀπὸ τῆ δύναμη πῶχον οἱ Μοῖρες,

Ἐπὶ τὴν ὥρα ποῦ καμώθηκες
Πῶς γέρνεις γιὰ νὰ μὲ βαστάξης
Ὅσο νὰ πάρης φύσημα τρανόφτερο
Καὶ νὰ πετάξης

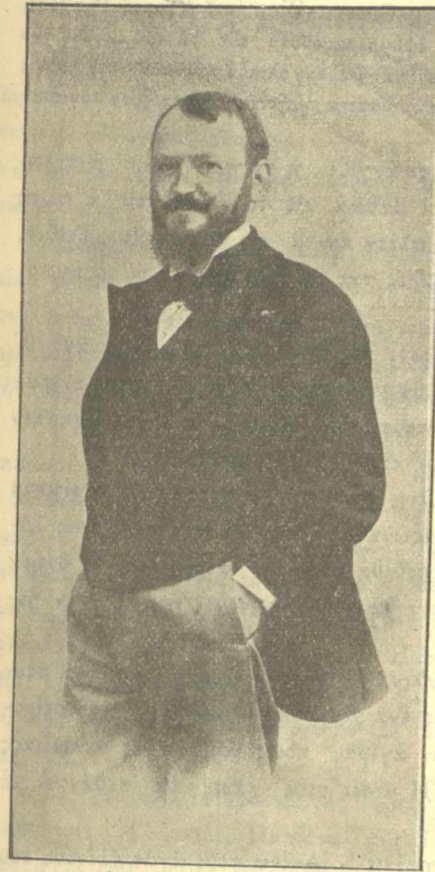
Μακριὰ σὲ ὕψη οὐρανογάλαζα,
Στὰ πέραντα χαμένα μιᾶς ἀβύσσου
Ὅσο ποῦ ρίχνοντας μὲ σύντριψε
Τὸ ξάφνισμα τῆς ἄγριας τῆς ὀρμῆς σου!

ὦ φτερωτή, σκληρή, καὶ ἀσκλάβωτη,
Καὶ πόσο ὠραία!
Δέξον τὸ χαῖρε καὶ τὰνάθεμα,
ὦ Μοῦσα Ἰδέα,

Δέξον τὸ χαῖρε καὶ τὰνάθεμα,
ὦ ἐγὼ μου, ὦ ξένη,
Ἐπὶ τὸ θῦμα τὰνδοστέφανο
Ποῦ δὲν ἐπέθανε κι' ὅλο πεθαίνει.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΑΙ ΕΝ ΤΗ ΕΕΝΗ

Ἀλέξανδρος Ἰζάιλωφ. Ἐνας μεγάλος καὶ δίκαιος ἔπαινος μαζί μὲ ἄπειρον εὐγνωμοσύνην ὀφείλεται στὸν ἀκατάπνυτο ἐργάτη τῆς τέχνης.

Εὐτυχεῖς λογιζόμεθα δημοσιεύοντες τὴν εἰκόνα ἐνόσθληθοῦς καλλιτέχνη, μιᾶς συμπαθοῦς μορφῆς ἦν τιμᾶ τόσον τὴν Ἑλλάδα μας διὰ τοῦ μεγάλου ταλάντου τῆς ζωγραφικῆς του.

Ὄνομάζεται Ἀλεξάνδρος Ἰζάιλωφ· ἐξεπαιδεύθη εἰς τὴν σχολὴν τῶν Ὁραίων τεχνῶν καὶ ἐθαυμάσθη ἐπανειλημμένως εἰς τὸ Παρίσι Salon. Τὰ ἔργα του εἶνε τέλεια διότι τοὺς δίδει τὴν χαρὰν καὶ τὴν χάριν ἐκείνην ἣτις τὰ ἐξιδανικεύει εἰς ἀριστουργήματα. Ἀδιαφόρως καὶ κατὰ καθῆκον χαρακτηρίζοντες τὸν μέγαν καλλιτέχνην ἀνευρίσκμεν ἐν τῷ προσώπῳ του μέγαν διδάσκαλον ζωγραφικῆς μετρίοφρονα, ἔχοντα ἀνεξάντλητον ἰδιοτροπίαν εἰς τὸν χαρακτῆρα του καὶ γοῦστο λεπτὸ καὶ ἰδιόρρυθμον. Ὁ κ. Α. Ἰζάιλωφ ἔλαβε διαφόρους ἀμοιβὰς καὶ μετάλλια εἰς ἐκθέσεις διαγωνισμοῦ κλ.

Ἐνας μεγάλος καὶ δίκαιος ἔπαινος μαζί μὲ ἄπειρον εὐγνωμοσύνην ὀφείλεται στὸν ἀκατάπνυτο ἐργάτη τῆς τέχνης.

ΒΑΛΤΕΡ ΣΚΩΤΤ

‡ Τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Καδβαλλῶν

[Ἡ παράδοσις λέγει ὅτι ὁ Δαβὶδ y-Garreg-Wen (τοῦ Λευκοῦ Βράχου), περίφημος Βάρδος τῆς Γάλλης, ἐνῶ ἐψυχορραγοῦσεν, εἶπε τὰ τοῦ φέρουσαν τὴν ἄρπαν του, καὶ συνέθεσε τὸν γλυκὸν καὶ μελαγχολικὸν σκοπὸν, ἐπάνω εἰς τὸν ὁμοῖον ἐγενίαν αὐτοῖ ὁ στίχοι: ὕστερα ἐζήτησε νὰ παίξουν τὸν σκοπὸν αὐτὸν στὸ ζῶδι του.)

Κλάψε, Δίνας Ἐμλιν, γιατί ἀγγίζει ἡ στιγμή πού οἱ ἀντίλαλοι σου θὰ ξεψυχήσουν σιωπηλοὶ βαθεῖα εἰς τὰ δάση σου· ἡ φωνὴ τοῦ Καδβαλλῶν δὲν θὰ ὑψωθῆ πλέον κοντὰ εἰς τὸν ὠρχιὸν Τεῖβιν, γιὰ νὰ σμίξῃ τίς ἄγριες μελωδίαις τῆς μετὰ τῶν κυμάτων τὸ ἄγριο πάλαιμα.

Τὴν ἀνοιξὴ καὶ τὸ φθινόπωρον, τὰ ξακουστά σου ἠχηώματα θ' ἀνθίσουν ἄδοξα, καὶ ἀγνώριστα θὰ μαραθοῦν· γιατί γλήγορα τὸ μάτι πού με ἀναγάλλια τὰ ἐθεωροῦσεν, ἡ γλῶσσα πού τὰ ἐψάλλεν ἠδονικά, θὰ πάψουν νὰ βλέπουν καὶ νὰ ἀκούγονται.

Τὰ παιδιὰ σου, Δίνας Ἐμλιν, εἰποροῦν νὰ περπατοῦν περίφρα καὶ νὰ διώχουν τὸν κίθον Σάξωνα ἀπὸ τῆς Πρεστατινῆς τοὺς λόφους· ἀλλὰ πού εἶνε ἡ ἄρπα, πού θὰ κάμῃ ν' ἀντηγήσῃ τὸ ὄνομά τους; πού εἶνε ὁ Βάρδος, πού θὰ χάρισῃ στοὺς ἥρωας τὴν δόξαν τους;

Καὶ εἶπέ μου ὦ Δίνας Ἐμλιν, τὰ τόσον εὐμορφα κορίτσα σου, πού ἀνασηκώνουν ἀνασαιώντας ἕνα χιονάσπρον κόλπον, καὶ σείουν τὰ δόμαυρα μαλλιά τους στὸν ἀγέρα, ποῖος θαυμαστής μελωδικὸς τὰ μάτια τους θὰ ὑμνήσῃ; Ἡ μισές τους χάρες θὰ πεθάνουν μετὰ τὸν Καδβαλλῶν.

Χαῖρε λοιπόν, ὦ Τεῖβι ἀσημένιε! Ἀφίνω τοὺς ἀγαπημένους σου ὄχτους, γιὰ νὰ ἐνωθῶ μετὰ τὸν σκοτεινὸν χορὸν τῶν πεθαμένων βάρδων, γιὰ νὰ ἀνταμῶσω τὸν Λεβάρχ καὶ τὸν Μαϊλόρ, τὸν Μερλίν τὸν παλαιὸν καὶ τὸν σοφὸν Ταλίεσσιν, καὶ νὰ συνθέσω μαζί τους οὐράνιες συμφωνίας.

Χαῖρε, ὦ Δίνας Ἐμλιν! Τὰ ἠχηώματά σου ἄς εἶνε πάντα πράσινα, ἀνίκητοι οἱ πολεμιστὰδες σου καὶ ἡ πρῆβες σου ἄσπιλες. Καὶ ἐσύ, πού ἡ λιποθυμισμένες σου ἀρμονίες φανερώουν τὴν ἀδυναμίαν μου, χαῖρε πολυαγαπημένη μου ἄρπα! Τελευταῖέ μου θησαυρέ, χαῖρε!

‡ Ἡ παρθένα τῆς Τόρης. ‡

Αἱ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου ἐγλυστροῦσαν λοζὰ ἐπάνω εἰς τὴν ὠραίαν λίμνην τῆς Τόρης, καὶ τὸ σκοτεινὸν δάσος δὲν ἐτάραζε παρὰ ἕνα σιγαλὸ ψιθύρισμα· ὅλα ἐφαίνοντο παραδομένα εἰς τὴν θλίψιν ὡσάν τὴν ὠραίαν κόρην πού βαρειαστέναζε μετὰ τὸν ἀνεμὸν καὶ ἐκλεγε μετὰ κύματα.

«Μακαρισμένοι ἅγιοι, ἐσεῖς πού ἀπὸ τὴν εὐλογητὴ σας κατοικίαν εὐδοκῆτε νὰ γέροντε πρὸς τὴν γῆ· Μητέρα τοῦ Κυρίου, ἐσύ πού ἀκοῦς τὴν προσευχὴ τοῦ δυστυχισμένου, εἰσακούσατε καὶ τὴν προσευχὴ πού στὴν ἀγωνία μου ὑψῶνω πρὸς ἐσᾶς: ἀποδώσατέ μου τὸν Ἑρρίκο μου, εἰδεμή, καὶ ἡ Ἐλεονώρα ἄς πεθάνῃ!»

Οἱ κρότοι τῆς μάχης εἶνε σιγαλοὶ καὶ μακρνοὶ· μετὰ τὸν ἀγέρα σηκώνονται, σβύνουν μετὰ τὸν ἀγέρα, ὡς πού ἡ φωνές, τὰ βογγητά, ἡ φρικτὴ ταραχὴ τῆς συμπλοκῆς καὶ οἱ ἄγριοι ἀλλαλαγμοὶ τοῦ διωγμοῦ φθάνουν καὶ πάλιν ἐπάνω σὲ ἕνα φύσημα ἀνέμου! Χωρὶς ἀναπνοήν, ἡ Παρθένα τῆς Τόρης προσεκτικὰ παρατηρεῖ πρὸς τὸν σύνδεδρον κάμπον, ὅπου γίνεται αὐτὴ ἡ φοβερὴ σκηνή: βλέπει ἕνα πολεμιστὴν ἀργὰ νὰ πλησιάζῃ· τὸ αἶμα πού χάνει μετὰ τὴν ζωὴν χάραζει τῶν βαρειῶν πατημάτων του τὰ σημάδια· ἡ περικεφαλαία του εἶνε σπασμένη, καὶ τὸ μαρτύριον εἶνε ζωγραφισμένον εἰς τὴν ὄψιν του.

«ὦ, γλύτωσε, Παρθένα τῆς Τόρης, γιατί τὰ στρατεύματά μας ἐνίκηθησαν! Γλύτωσε, Παρθένα τῆς Τόρης, γιατί ἐσκοτώθηκεν ὁ προστάτης σου! Τώρα πειά, παγωμένος ἀπὸ τὸν θάνατον, ὁ γενναῖος Ἑρρίκος σου εἶνε πλαγιασμένος στὰ ρεῖκια, καὶ ὁ ἐχθρὸς προχωρεῖ γρήγορα μέσα ἀπὸ τὰ δάση.»

Μόλις εἰμπόρεσε νὰ ψελλίσῃ αὐτὰ τὰ θλίβερὰ νέα· μόλις εἰμπόρεσεν ἡ κόρη νὰ τὰ ἀκούσῃ, νάρκωμένη ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν: καὶ

ὅταν ὁ ἥλιος ἐβυθίστηκεν εἰς τὰ ἀπκλὰ κύματα τῆς λίμνης τῆς Τό-
ρης, ἔσβυσε γιὰ πάντα γιὰ τὸ παλλικάρι καὶ γιὰ τὴν ὠραίην.

*
* *

✽ Π Ἀ π ὀ φ ἄ σ ι ς ✽

(Μίμησις ἐνὸς ἀρχαίου ἀγγλικοῦ ποιήματος)

Ἔχω ἀνάγκη νὰ διηγηθῶ τὴν παράξενην ἱστορίαν μου, ἂν καὶ
εἶνε ἀρκετὰ ἀνώφελο. Ἀγάπησιν, ἀγαπήθηκα : δὲν ἦτον ὁμῶς παρὰ
ὄνειρο· γιὰτὶ ὅπως ὁ ἔρωτας τῆς ὠραίης μου ἦλθε γρήγορον, ἔτσι καὶ
ἔφυγε γρήγορον : δὲν θέλω πειὰ νὰ μ' ἀγκαλιάζουν αὐτὲς ἢ καυστι-
κὲς φλόγες : θέλω νὰ ζήσω κρύος καὶ μοναχός.

Ἦ πειὸ μεγάλοπρεπη πρῶβένα ποῦ ἔζησε ποτὲς ἀνάμεσα σὲ ὅλες
τις νέες, δὲν θὰ ξελογιόσῃ τὴ φαντασίαν μου μὲ ἀπατηλὰ λόγια, μὲ
προσπονημένους τρόμους, μὲ κινήματα, μὲ βλέμματα ἢ μὲ χαμό-
γελα· δὲν θὰ ὀνομάσω πειὰ εὐτυχισμένες τῆς ἐντύπωσες ἐνὸς πάθους
τόσο φευγαλέου· δὲν θέλω πειὰ νὰ καίγωμαι σ' αὐτὲς τὶς λαμπερὲς
φλόγες· ἀγαπῶ καλλίτερα ν' ἀνατριχιάζω καὶ νὰ ζῶ μοναχός.

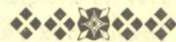
Ἀψηφῶ ὅλες τὶς παγίδες τοῦ ἔρωτα, ἅς κἀθεταί πάνω σ' ἓνα
μάγουλο, σ' ἓνα σαγονάκι, ἢ σ' ἓνα χιονάσπρο μέτωπο, καὶ θὰ θεω-
ρήσω τὸ μάτι μιᾶς γυναίκας τόσο ψεύτικο ὅσο καὶ τοὺς ὄρκους τῆς·
θὰ ἐμπιστευθῶ λίγο σὲ μιὰ καρδίαν ποῦ κυριεύεται τόσον εὐκολᾶ· θὰ
ἔχω ἀτσαλένιο στῆθος ἐμπρὸς στοὺς δούλους τῆς ὠμορφιάς, καὶ θὰ
μάθω νὰ ζῶ μοναχός.

Τὸ δαδί καίγεται γρήγορον· τὸ διαμάντι φυλάει τὶς ἀχτίνες του·
ἢ φλόγα σκορπάει τὸ φῶς τῆς· ἢ πολύτιμη πέτρα κρύβει τὴ λάμψιν
τῆς. Ἐσκαπτόμουν μὲ εὐχαρίστησιν πῶς εἶχα δικό μου ἓναν τέτοιο
θησαυρό, πῶς εἶχα δικό μου ἓνα διαμάντι ὀλόφωτο· ἀλλὰ ἀφοῦ δὲν
εἶνε παρὰ μιὰ περαστικὴ λάμψιν ποῦ φέγγει γιὰ ὅλα τὰ μάτια, ἀ-
γαπῶ καλλίτερα νὰ ζῶ στὰ σκοτάδια καὶ μοναχός.

Καμμιά ὄνειροπόλησιν δὲν θάρθῃ νὰ βιάσῃ τὴ σκέψιν μου μὲ
χρώματα λαμπρὰ καὶ ψεύτικα, καμμιά κλωστή μετὰξιν τερχνιὰ
πλεγμένη δὲν θὰ μὲ δέσῃ· δὲν θὰ δώσω τίποτα γιὰ νὰ ἀπολάψω τὸ
πνεῦμα τοῦ ἄλλου· θὰ εὐχαριστηθῶ μὲ τὸ δικό μου· δὲν θὰ μὲ τα-
ράξῃ πειὰ φουρτουνασμένο πάθος, θὰ ζήσω μοναχός.

Θὰ χορίσω τὴ γαλήνη στὴν καρδίαν μου, λέγοντάς τῆς : « Ὅλα
σου τὰ ἐρωτικὰ βάσανα ἐτελείωσαν· δὲν θὰ εὐτυχῆσῃς πειὰ τόσο
βαθειά, γιὰ νὰ πέσῃς ὕστερα σὲ μιὰν ἐπίσης πικρὴν ἀπελπισίαν : ἢ
χῆρα τριγὼνα πεθαίνει χωρὶς νὰ ζητήσῃ ἄλλο ταῖρι· ἢ φοινικιά ζῇ
μοναχῇ καὶ δὲν συλλογιέται τὸν ἔρωτα. Θὰ κάνω ὅπως αὐτὲς καὶ θὰ
ζήσω μοναχός.

Γ. ΜΑΥΤΑΣ

✽ Α Γ Α Π Η ✽

— Στὴ γαλήνη τὴ μεγάλη ποῦ μᾶς καρτερεῖ
Τὸ μικρὸ μας καρβάκι πότε θὰ μᾶς φέρῃ ;
“Ὅλο μᾶς χτυποῦν ἀνέμοι κι' ὄλο ἐνάντιοι καιροὶ
Καὶ ποτὲ ἓνα προῦμο ἀγέρι.

Κρύος οὐρανὸς ἐπάνω, θάλασσα πλατεῖα
Ἐαστεριά ποτὲ καὶ μάκρην μαύρης ἐρημίας
“Ὡς καὶ τὸ φεγγάρι πέφτει σὰν ὑγρὴ φωτιὰ
Στὸν καπνὸ τῆς τρικυμίας.

— Σ' ἀγαπῶ κιᾶς εἶνε μάχη βράδην καὶ πρωὶ
Σ' ἀγαπῶ κιᾶς εἶνε κάθε κίνημά μου ἀγῶνας,
Πλὴν καλὸς κιᾶπ' τὴ γαλήνη τοῦ δὲν ἔχει μιὰ προῖ
Κι' ὁ βαρύτερος χειμῶνας.

Κι' ὁ βαρύτερος χειμῶνας ποῦ μὲ συγκινεῖ
Τὴν ἀπανεμιὰ μονάχα μόλις συλλογιόμει,
Γιὰτὶ μέσα στὴ γαλήνη τὴν παντοτεινὴν
Ἐέρω πῶς θὰ χωριστοῦμει.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΠΕΘΑΜΕΝΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

Καμμιά άλλη φορά δὲν εἶχα τόσο πολὺ μαγευθῆ ἀπὸ τὸ μυροβόλο περιβόλι τῆς θείας μου, ὅσον τὸ ἀνοιξιότικον ἐκεῖνο δειλινό.

Ἐπερπατούσαμεν μαζὺ ἐπάνω στὰ χαλικοστρωμένα του μονοπάτια, τὰ γαρνιρισμένα ἀπὸ τῆς ἀνανθης χλόης τὸ χουοῦδι καὶ μὲ κάθε λογιῆς μικρολούλουδα, μέσα στὰ κλαμόφορκα καὶ ἀνθοσπυρμένα στρατονάκια, κάτω ἀπὸ τὰ βελουδωτὰ τὰ καταπράσινα φυλάματα καὶ στὶς πυκνὲς δενδροστοιχίαι τῶν πεύκων καὶ τῶν πλατάνων.

Ἐκάθησα σ' ἓνα λιθρένιο καναπεδάκι καὶ ἀγνάντευα μὲ μάτια ὀλάνοικτα τὸ περισσοστολισμένο ἐκεῖνο περιβόλι· ἀπορροφοῦσα ἅπληστα τὰ μῦρα τῶν ἀνθισμένων λεμονιῶν, καὶ ξάνοιγα νὰ ζετυλίγεται μπροστά μου ἓνα κύμα μενεξεδένιο, ἄλλο πειὸ πέρα ἀπὸ ἄσπρους καὶ γαλάζιους κρίνους, καὶ ἄλλο μακρύτερα ἀκόμα ἀπὸ λευκὰ ῥόδα καὶ κίτρινες μαργαρίτες.

Ἦμουν καταμαγεμένος ἀπὸ τὸ πανόραμα ἐκεῖνο τ' ἀτέλειωτο, ἀπὸ ὅλην τὴν ὀροσερὰν βλάστησιν καὶ μέσα ἡ ψυχὴ μου ἐλιγοθυμοῦσεν ἀπὸ τὴν αἰθέρια μυρουδιά, ἐπαθλίνετο, ἀνελύετο ἀπὸ ἔκτασιν. Ἀρμονία ἤρεμη σὰ χάδι καὶ ἐρωτικὴ ἐξεχύνετο γύρω στὴ μολυβένια ἀτμόσφαιρα τοῦ δειλινοῦ — τὴν πλημμυρισμένη ἀπὸ μελωδίαις πᾶφινε τὸ ὑστερὸν τραγούδισμα τῶν ἀηδονιῶν, ἐνῶ πέρα ὁ ἥλιος ἀργά-ἀργά ἄρχιζε νὰ κατεβαίνῃ πρὸς τὴν δύσιν του καὶ ἔβγαφε μὲ μιὰ χρυσόρροδη πορφύρα τὶς ἀπέναντι λοφοσειρές.

Καὶ σ' ὅλην ἐκεῖνη τὴν πλούσια πλημμύρα τῶν εὐωδιῶν καὶ τῶν χρωμάτων, στ' ἀληθινὸ αὐτὸ κομματί τοῦ παραδείσου, ἓνα πρᾶγμα ἐτυραννοῦσεν ἀπὸ καιρὸ τὸ νοῦ μου καὶ πρὸ πάντων τὸ δειλινὸ ἐκεῖνο.

Κάθε φορά ποῦ θάμπαινα στὸ ἐκτεταμένο αὐτὸ περιβόλι τὰ μάτια μου ἄθελα ἔπεφταν σὲ μιὰ μεγάλη καὶ μακράμηνη τριανταφυλλιά, ποῦ ἦταν φυτεμένη κάτου σὲ κάποιαν ἄκρη. Ἄμα τὴν

τρίδα μας μὲ τ' ὄνομά του.

Ἄλλ' ἔξαφνα μιὰ μέρα — ὦ! τί καταρμένη μέρα! — ἐπρόβαλε ἀνέλπιστα μπροστά μου, μέσα στῆς ζωῆς του τὸ ἥσυχο καὶ ἀτάραχο διαβα, κάποια εὐμορφη κοπέλλα, ἀληθινὴ νεράιδα, ποῦ ἄμα τὴν εἶδε ὁ καλλιτέχνης ἀμέσως τὴν ἀγάπησε ὁλότρελλα, μ' ὅλη τὴν φλόγα καὶ τὸν ἐνθουσιασμό τῶν ἑκοσὶ του χρόνων! Ἀπὸ κείνην τὴν στιγμή ὅσο πήγαινε καὶ ἐφούντονε ὁ ἔρωσ μέσα του, καὶ ῥίχτηκε γεμάτος ἀπὸ ἐλπίδες στὴν τέχνη τὴν ἀθάνατη, μ' ἓνα πόθο ἰδανικό, μὲ τὴν πεποίθησι στὸ τάλαντό του καὶ μὲ τὸ σκοπὸ νὰ γείνη μιὰ μέρα ξακουσμένος καλλιτέχνης. Κι' ἐπλανιόταν μὲ τὴ γλυκειὰ ἐλπίδα νὰ πάρῃ γυναῖκα ἐκείνη, νὰ ἐκείνη γιὰ τὴν ὁποία ἔτρεφε τόση ἀγάπη κλεισμένη μεσ' στὴν ποιητικὴ καρδιά του, καὶ τὴν ἐλάτρευε μ' ὄλο τὸ βχθύτατο οἶσθημά του, π' ἐφώλιαζεν μέσα του ἄγρυπνο πάντα καὶ φλογερό.

Ἐδῶ ἡ θεία μου διεκόπη ὑπὸ λυγμῶν· ἐκόμπωσε ἡ φωνή της καὶ κατάπτε ἓνα βαθὺ στεναγμό. Ἐμείνε ὀλίγην ὥρα σκουπιζουσα τὰ βουρκαμένα μάτια της, καὶ ἐξηκολούθησε :

«—Καὶ δούλευε ὁ ὄσμοιρος νύχτα καὶ μέρα, πάντα μὲ τὰ νοιχτόκαρδὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, καὶ ἐρχότανε ταχτικά ἐδῶ ἀπὸ κάτου στὴν τριανταφυλλιά ποῦ τὴν κρυφοκαμάρωνε γιὰ τὴν εἶχε φυτεμένη μὲ τὰ ἴδια του τὰ χεῖρια, καὶ ζουγράφιζε μὲ τὸν χρωστῆρα στὸ χέρι ῥωμάντζες, ἄλλοτε ἀκουαρέλλες καὶ ἄλλοτε ἐλαιογραφίες — ἐμπνευσμένες ὅλες ἀπὸ τὰ μάτια ἐκείνης, ἄχ! τὰ μάτια ἐκεῖνα τὰ σατανικά τὰ πειὸ δόλια ἀπὸ τὴ θάλασσα!

Κι' ἔξαφνα ποιὸς νὰ τοῦ τῶλεγε πῶς μιὰ μέρα ἡ στρίγγλα ἐκείνη θὰ τὸν ἄφινε τόσον ἀπάντεχα καὶ ἀνέλπιστα μέσα μέσα στὴ φουρτούνα καὶ τὴ λάβα τῆς ἀγάπης του!

Τὸν ἀπαράτησε τὸν δύστυχο, καὶ ἐσηκώθη καὶ χάθη μὲ κάποιον ποῦ τὴν ἐξελόγησε καὶ τῆς ἔκλεψε καὶ τὴν τιμή.

Ἄμα τόμαθε ὁ καλλιτέχνης ἐπῆγε νὰ τρελλαθῆ, νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸν καῦμό του· ἀρρώστησε βαρειά, ἐπραμιλοῦσε ἐπαράδερνε στὸ κρεβάτι· ἡμερόνυχτα ὀλόκληρα. Δὲ μπορούσε ν' ἀνθέξῃ πειότερο ὁ ἀπαρνημένος καλλιτέχνης, καὶ ἓνα πρωί — ποῦ μόλις κατόρθωνε καὶ ἔπερνε τὰ πόδια του ἀπὸ τὴν ἀδυναμία τὴν μεγάλη, ἐπῆγε σιγά-σιγά

ἀντίκρουζα ἀπὸ μακρὰ ἐννοιωθῶ σὰν κἄποιος ἀόρατος μαγνήτης νὰ τραβοῦσε τὴν ψυχὴν μου, κἄτι πού μ' ἔσυρε καὶ μὲ πρέσυρε κοντὰ τῆς καὶ μ' ἔκαμε νὰ σταματῶ τὸ βῆμά μου ἀγνάντικ τῆς καὶ ὥρες δλόκληρες νὰ κάθουμι νὰ τὴν κυττάζω.

Καὶ ἦταν ἡ τριανταφυλλιά ἐκείνη ἡ μεγάλη καὶ μαραμμένη σὰν κἄτι ξένο καὶ ἄχρηστο μέσα στὸ πνεύσμα περιβόλι, μιὰ ἀντίθεσις — ἀληθινὴ παρατονία πρὸς ὄλην ἐκείνην τὴν ζωντανὴν εἰκόνα τῆς φύσεως καὶ τὶς ὡμορφίαις τῶν διαφωνούντων χρωμάτων. Καχεκτικὴ καὶ λυγισμένη χωρὶς χυμὸ καὶ ζωὴ, μὲ τὰ τριαντάφυλλά τῆς τὰ ὅποια ἐνῶ φαινότουσαν νὰ ἦσαν λευκά, ἡ ἀρρώστεια τᾶχε καταντῆσει χλωμά, ξέθωρα, καὶ ἀπ' τῆ μεγάλης τους ἀδυναμίας ἐφυλλορροοῦσαν συχνὰ στὸ ἐλαφρότερο τῆς αὔρας ἄγγιγμα.

Ἐξάφνα ἐν ἀπαλὸ αἰσθάνθηκα στὴν πλάτη μου κτύπημα. Γυρίζω καὶ βλέπω τὴν θεῖα μου, ἡ ὅποια μὲ εἶχε χάσει καὶ γύριζε νὰ μὲ βρῆ.

— Ἐ! τί χαζεύεις ὅλο ὄω πέρα, μοῦ λέγει, καὶ δὲν πηγίνεις νὰ σιργιανίσῃς δλόκληρο τὸ περιβόλι!

Ὡ! νᾶξερεις παιδί μου αὐτὴ ἡ τριανταφυλλιά ποῦ βλέπεις τὶ παρελθὸν κλεῖ μέσα τῆς, ποῖο δρᾶμα λυπητερὸ ἐπαίχτηκε ἄλλοτε ἐδῶ χάμου! . . .

Ἐχει καὶ αὐτὴ ὅπως οἱ ἄνθρωποι τὴν ἱστορίαν τῆς — ἀπὸ τὶς ἱστορίες ἐκεῖνες τὶς πονόψυχες, τὶς ἀλησμόνητες, ἀπὸ τὶς ὅποιες εἶνε γεμάτος ἀλλεῖμονο! ὁ κόσμος!

Τ' ἀπροσδόκητα ἐκεῖνα λόγια τῆς θεῖας μου μ' ἀξάννιασαν, καὶ ἕνα αἶσθημα βαθύ πόνου μ' ἐκυρίευσε πρὸς τὴν τριανταφυλλίαν ἐκείνην, τῆς ὅποιας τὴν παράξενη ἱστορία ἐσπευσα πνιγμένος ἀπὸ ἀδημονία νὰ μάθω.

Ἡ θεῖα μου ἐκούνησε τότε θλιβερὰ τὸ χιονόμαλλο κεφάλι τῆς, ἐκάθησεν ὕστερα καὶ ἐκείνη σ' ἕνα λιθάρι, καὶ μὲ φωνὴν σὰν μισρολόγι παραπονιάρικην, ἀρχίνησε νὰ μοῦ διηγῆται:

«— Τὸ περιβόλι αὐτό, προτοῦ νὰ τ' ἀγοράσω τῶχε ἕνας γιατρός μὲ τὴ γυναῖκά του καὶ μὲ τὰ τρία του παιδιὰ.

Τὸ μεγαλειτέρου — τὸ πειὸ ὁμορφο καὶ προκομμένο του παιδί — ἐσπούδαζε ζωγράφος. Θὰ γίνονταν ἔλεγαν οἱ δασκάλου του ἕνα ἀπὸ τοὺς φημισμένους καλλιτέχνους καὶ θα δόξαζε κἄποτε τὴν πα-

ἀπὸ κάτω στὴν τριανταφυλλιά καὶ ἐσκοτώθη!

Ἐκεῖ ποῦ ἔπλασε τὰ πρῶτα ὄνειρα τῆς ἀγάπης ἡ μεγάλη ψυχὴ του, στὴ ἴδια πάλι μεριὰ ἤθελε νὰ σβύσῃ καὶ ἡ ὕστερὴ πνοὴ του. . .

Ὅλοι συμπονέσαμε τὸ ὠραῖο παλληκᾶρι, καὶ ὅλοι ἐκλάψαμε γιὰ τὸν ἄδικο χαμὸ του, ἀλλὰ πάντα σὰν ξένοι. Τῶν γονιῶν μονάχα ἡ καρδιά ξέρει νὰ πονέσῃ ἦσαν ἀπαρηγόρητοι καὶ ὅλα μαῦρα καὶ τρισκότεινα τοὺς φαινότουσαν! Καὶ ἀπὸ τὴν πολλὴ τους λύπη τὸ φρένιασμά τους τὸ φοβερό, ἐπῆραν ἅμα γύρισαν ἀπὸ τὸ λείψανο ὅλες τὶς μπογιὲς καὶ τὰ χρώματα τοῦ παιδιοῦ τους καὶ τὶς χύσανε γύρω στὴ ρίζα τῆς τριανταφυλλιάς γιὰ νὰ τὴν ξεράνουν!

Δὲν ἄντεχαν νὰ βλέπουν πειὰ τὸ μέρος ποῦ ἀδικοσκοτώθη τὸ παιδί τους καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγον καιρὸ σηκώθησαν καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ σπίτι τους.

Αὐτὴ λοιπὸν εἶνε ἡ θλιβερὴ ἱστορία τῆς δυστυχισμένης αὐτῆς τριανταφυλλιάς, ἡ ὅποια ἀπὸ τότε ποῦ τῆς χύσανε τὶς δηλητηριασμένες ἐκεῖνες μπογιὲς στὴ ρίζη τῆς, δὲν ἔχει μιὰ προκοπὴ μ' ὅλη τὴν μητρικὴ λαχτάρα καὶ τὴν ἰδιαιτέρη φροντίδα ποῦ τῆς ἔχω.

Καὶ μαραινεται ὁλοένα ἀπὸ τότε, σὰν νὰ αἰσθάνεται τὴν ἐρημιά τῆς, λὲς καὶ θλίβεται ἀπαρηγόρητα γιὰ τὸν ἀχώριστο σύντροφό τῆς. . . .

Καὶ ἐβλεπα τώρα τὴν τριανταφυλλιά νὰ μοῦ φαίνεται περισσότερο θλιβερὴ — τὸ ἄκακο ἐκεῖνο θῦμα — μὲ καρδιὰν κατάπονη τὴν συμπαθοῦσα ποῦ ἐμαράζωνε ἀπὸ τὴ λύπη τῆς, μὲ τ' ἀμύριστα καὶ τὰ χλωμά τῆς τριαντάφυλλα, μὲ τ' ἀδυνατισμένα καὶ κατακίτρινα κλωνιά τῆς, βυθισμένη μέσα στὴ σκιά τῆς μὲ τὴν ἐπίμονη ἀπόφραξι τοῦ θανάτου, καὶ ἀγροικοῦσα ν' ἀναβλύζῃ ἀπὸ τὴν ψυχὴν μου ἕνα αἶσθημα ἀνάμιχτο ἀπεχθείας καὶ μίσους θανάσιμου ἐναντίον ἐκείνης!

Ἐνοιωθῶ φευγάτη τώρα ὅλη τὴν προτέρᾳ μου μέθη καὶ μιὰ μαῦρη ἀπέραντη θλίψη νὰ στενεύῃ τὴν καρδιά μου, μεταγγιζόμενο μέσα μου ὅλο τὸ βαθὺ παράπονο καὶ τὸ πάθος τοῦ καλλιτέχνη. Ἐνόμιζα πῶς ἀντηχοῦσαν ἀκόμα στ' αὐτιά μου οἱ τελευταῖοι τῆς ψυχῆς του σπαραγμοὶ καὶ ἐκυμάτιζαν ἐπάνω στὸ κεφάλι μου οἱ βαρεῖς στεναγμοὶ του. . .

Δὲν εἰμποροῦσα νὰ κρύψω, νὰ κρατήσω περισσότερο τὴν ἀνέκ-
φραστη συγκίνησι, τὸ τραγικὸν ἐμείνο ἀνατρίχισμα πρὸ συνετά-
ρχξεν ὄλον τὸν ὄργανισμὸν μου, ἔβιχα τὸν ἐκυτὸν μου κι' ἄφησα
ἐλεύθερο τὸ βῆμά μου νὰ μὲ ξεμακρύνῃ ἀπὸ τὸ μέρος ἐκεῖνο! . . .

ΤΑΚΗΣ ΚΟΝΟΡΘΟΣ

Ἄργος

ΑΠΟ ΤΟΥΣ 'ΑΓΩΝΕΣ,,

. I .

Στὸν κάμπον ἐχυνθήκανε,
Τ' ἄσκέρια ἐνοῦ Μπραήμη,
Μοιάζει ὅποιος φεύγει στὸ βουνὸ
Κυνηγημένο ἀγρίμ.

Φευγιά· καὶ πού νὰ φύγουνε
Στὸ δρόμο καὶ στὸν τρόμο
Μαννοῦλες πού στῆς νάκες τους
Βαστοῦν παιδιὰ στὸν ὦμο;

Δὲ βρίσκουν ἄλλη ἀπαντοχή
Στὸν κάμπο νὰ σωθοῦνε
Παρὰ τοῦ γέρου πλάτανου
Τὸν ἥσκιο νὰ κρυφτοῦνε.

. II .

Στὸν ἥσκιο οἱ μάννες στάθηκαν
Μὰ τὸ κακὸ στὸν κάμπο,
Εἶναι νὰ πάρουν τὰ βουνὰ
Κι' ἀνοιξε γῆς γιὰ νάμπω.

Τῆς νάκες τοῦ στοῦ πλατανοῦ
Κρεμάσαν τὰ κλωνάρια
Καὶ φεύγουν κι' εἰν' ἀφεύγατες
Σὰν μὲ δίχως ποδάρια.

Μὰ ἔτσι ὁ μεγάλος πλάτανος
Μὲ τὰ βυζασταρούδια
Σὰν ἀνθισμένος φάνηκε
Σκορπίζοντας τραγούδια.

. III .

Τὸ βράδυ ἦταν πού ἐσίμωσαν
Τ' ἄσκέρια στὸ πλατάκι,
Κι' ἀνάμεσα τους ξαφνικῆ
Κάποια τρομάρα φτάνει.

Τὸ κρῖμα τους ζωντάνεψε·
Στὸν πλάτανο ἀπὸ κάτου
Τὸ χτύπο σὰ νὰ νοιώσανε
Σιμωτινοῦ θανάτου.

Τὰ βρέφη ἐκλαῖγαν τ' ἄμοιρα
Κι' ἐκεῖνοι ἀπὸ τοὺς λάκκους
Φαντάστηκαν καὶ φύγανε
Τοὺς μαύρους βρουκολάκους.

Χρῖστος Βαρλέντης

ΑΜΕΡΙΚΑΝΑΙ ΦΙΛΕΛΛΗΝΙΔΕΣ

FRANK MILLER

[Η εικών εἶνε εἰλημμένη ἐκ φωτογ.αφίας ἐσχάτως ἀποσταλείσης πρὸς τὸν κ. Δ. Ζωγραφίδην διευθυντὴν τοῦ «Courrier d'Orient»].

Ἡ περιπαθὴς ποιήτρια τῆς Ἀνατολῆς Δις Frank Miller θεωρεῖται ἡ ἀφιλοκερδεστέρα δικηγόρος τῶν ἐθνικῶν μας δικαίων, ἐν τῇ μεμακρυσμένη πατριδί της ὅθεν ὑπερηφάνως δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα της εὐχαριστοῦντες τὴν μεγάλην καρδίαν της ποῦ κατεδέχθη ν' ἀφιερῶσθαι ὅλα τὰ εὐγενῆ της αἰσθήματα εἰς τὴν μικρά μας Ἑλλάδα.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΕΧΝΗΣ

Ἡ γνώμη τοῦ πλήθους διὰ τὰ ἔργα τῆς τέχνης εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἀριθμητικὴν ἰσοῦται τῷ μηδενί.

Ἡ ἐπιτυχία ἐν τῇ τέχνῃ ἐγκείται εἰς τὴν ἁρμονίαν τοῦ ψυχικοῦ αἰσθήματος πρὸς τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς.

Ὁ χρωστικὸς εἶνε ὅ,τι ἡ γραφὴς προδίδει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀτόμου.

Ἡ Φύσις καὶ ἡ Τέχνη εἶνε, λέγουν, ἀδελφαί. Σφάλμα. Ἡ φύσις εἶνε ἡ μήτηρ, ἡ τέχνη ἡ κόρη. Δύσκολον ἡ κόρη νὰ φθάσῃ τὴν σοφίαν καὶ τὴν δύναμιν τῆς μητρὸς.

Ἡ ὠραιότερα φωτοσκιάσις εἰς ἓν ἔργον τέχνης εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ καλλιτέχνου.

Ἐν Εὐρώπῃ ἰδρύνουν διὰ τοὺς καλλιτέχνας ἀνδριάντας. Εὐτυχῶς ἰδρύσαμεν καὶ ἡμεῖς Οἰκονομικὰ συσσίτια.

Δ. Ι. Καλογερόπουλος.

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΕΚ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΠΟΙΗΜΑΤΟΣ

[Σ η μ ε ί ω μ α]

Ἐν μεσαιωνικοῖς κειμένοις καὶ μάλιστα τοῖς γεγραμμένοις ἐν δημῳδαὶ γλώσση οὐχὶ καὶ πολὺ σπανίως ἐγκαταπλέκονται ἐν τῷ λόγῳ δημῳδαὶ παροιμίαι ἢ παροιμιώδεις ἐκφράσεις, αἵτινες ἂν δὲν μνημονεύωνται ῥητῶς ὡς δημῳδαὶ δὲν διακρίνονται πάντοτε εὐχερῶς ὡς τοιαῦται, ἅτε τοῦ συγγραφέως συνήθως διαστρέφοντος τὸν λεκτικὸν αὐτῶν τύπον καὶ ἀφομοιοῦντος ταύτας πρὸς τὸν ἴδιον αὐτοῦ φραστικὸν χαρακτῆρα.

Δύο σταχυολογίαις δημῳδῶν παροιμιῶν ἐκ μεσαιωνικῶν κειμένων μεθ' ἐρμηνείας καὶ παραβολῆς αὐτῶν πρὸς Ἑλληνικὰς, ἀρχαίας καὶ συγχρόνους, καθὼς καὶ πρὸς παροιμίας ἄλλων λαῶν, ἐδημοσίευσεν ὁ ἡμέτερος καθηγητὴς κ. Ν. Γ. Πολίτης. Ἐκ τούτων ἡ μὲν περιλαμβάνει παροιμίας ἀπηνθισμένας ἐκ τοῦ παραινετικοῦ ποιήματος τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ, τοῦ κοινότερον Σπανέα καλουμένου, τοῦ Φυσιολόγου, τῆς Φυσιολογικῆς διηγήσεως τοῦ ὑπερτίμου κρασοπατέρα, τῶν κατὰ Δύβιστρον καὶ Ροδάμνην, καὶ τῆς Παιδιοφράστου διηγήσεως τῶν τετραπόδων ζώων (1). Ἡ δ' ἑτέρα (2) σταχυολογία

(1) Ν. ΠΟΛΙΤΟΥ: Δημῳδαὶ παροιμίαι ἐν Μεσαιωνικοῖς Ἑλληνοκοῖς ποιήμασιν ἐν τῇ Ἐπετηρίδι τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ. Ἔτος Α' σελ. 242 κ. ἐ. Ἐν Ἀθήναις 1896. Ἐδημοσιεύθη καὶ εἰς ἴδιον τεύχος.

(2) Τοῦ αὐτοῦ: Δημῳδαὶ παροιμίαι ἐν τοῖς στίχοις

περικλυμέναι· ἐκλογὴν παροιμιῶν ἐκ τῶν στίχων τοῦ Μιχαήλ Γλυκά⁽¹⁾, τοῦ κατ' ἐξοχὴν παροιμιαστοῦ τῶν Ἑλλήνων στιχουργῶν τοῦ μεσαιῶνος ⁽²⁾, ἐξ ὧν τινες καὶ πρότερον εἶχον παρατηρηθῆ ὑπὸ τοῦ κ. K. Krumbacher ⁽³⁾.

Ἄλλας σταχυολογίας δημῶδων παροιμιῶν ἐκ τοῦ Ἰωάννου Τζέτζη, Μανουὴλ Φιλῆ, Πτωχοπροδρομοῦ καὶ ἄλλων μεσαιωνικῶν συγγραφέων κατηρτισμέναις προτίθεται νὰ δημοσιεύσῃ ὁ κ. N. Γ. Πολίτης ἐν τῇ μεγάλῃ αὐτοῦ συλλογῇ τῶν Παροιμιῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσιν, ὡς γνωστόν, μέρος τῶν πολυτίμων αὐτοῦ μελετῶν περὶ τοῦ βίου τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων.

Εἰς τὰς προειρημέναις σταχυολογίας συγκατατάσσω καὶ ἐγὼ μίαν παροιμίαν· καίτοι πολὺ ἀμφιβάλλω ἂν θὰ διέλθετε τὸν ὄντως βιβλιολάθαν κ. Πολίτην.

Τοῦ περὶ ξενιτειᾶς στιχουργήματος, ὅπερ ἐγράφη κατὰ τὸν ΙΕ' —ΙΣ' αἰῶνα ὑπὸ Κρητὸς πιθανῶς στιχοπλόκου ⁽⁴⁾, ἐξεδόθη δὲ τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ κ. K. Σάθα ⁽⁵⁾ καὶ εἶτα ὑπὸ τοῦ W. Wagner ⁽⁶⁾, ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ τὸν ὑπ' ἀριθ. CCXCVII θεολογικὸν κώδικα τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βιέννης ⁽⁷⁾, ὁ πεντηκοστὸς ὄγδοος στίχος εἶναι :

γίνετ' ὁ ξένος τοῦ μωροῦ σαμάριν, καὶ καθίζει

τοῦ Μιχαήλ Γλυκά, ἐν K. Krumbacher: Byzantinische Zeitschrift. Τόμ. Δ' (1896) σελ. 138 κ. ἐ.

(1) E. LEGRAND: Bibliothèque Grecque Vulgaire. Τόμ. Α'. ἐν Παρισίοις 1880, σελ. 18 κ. ἐ.

(2) N. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ ἐν Byzantinische Zeitschrift, ἔνθ' ἂν.

(3) K. KRUMBACHER: Mittelgriechische Sprichwörter. München 1903, σελ. 54 κ. ἐ. — Τοῦ αὐτοῦ: Michael Glykas. αὐτόθι 1895, σελ. 402 κ. ἐ.

(4) ΚΡΟΥΜΒΑΧΕΡ: Ἱστορία τῆς Βυζαντινῆς λογοτεχνίας. Μετάφρασις Γ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ κη Μαρασλίη. Τόμ. Γ'. Ἐν Ἀθήναις 1899, σελ...

(5) Ἐν τῇ Νέα Πανδώρα, τόμ. KB (1872) σελ. 472 κ. ἐ.

(6) Carmina Graeca medii aevi. Ἐν Λειψία 1874, σελ. 203 κ. ἐ.

(7) Ὁ ἀριθ. CCCXVII κατὰ τὴν ἀρίθμησιν τοῦ Λαμβεκίου ἢ CCXLIV κατὰ τὴν ἀρίθμησιν τοῦ Nessel.

ὅστις προφανῶς εἶναι δημῶδης παροιμία. Οὕτως ἀκριβῶς ἀπαντᾷ ὁ στίχος οὗτος καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 701 κώδικι τῆς Ἑθνικ. Βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν, φ. 78α, γεγραμμένῳ περὶ τὴν ἀρχομένην ΙΣ' ἑκτονταετηρίδα, ἐν ᾧ ἀπαντᾷ καὶ τὸ προμνημονευθὲν περὶ ξενιτειᾶς στιχουργήμα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν: Συμμορὰ θλιβερῇ περὶ τῆς ὄνειδισμένης ξενιτειᾶς ⁽¹⁾.

Ἐν ἐτέρῳ περὶ ξενιτειᾶς στιχουργήματι τοῦ ΙΣ' περιπότου αἰῶνος εἰς τὴν δημοτικὴν γεγραμμένῳ γλῶσσῳ καὶ σωζομένῳ ὑπὸ τὴν ἔμμετρον ἐπιγραφὴν :

ἄρξου τοῦ λέγειν τὰ πικρὰ τῶν ξένων εἰς τὰ ξένα

ἐν τῷ ὑπ. ἀριθ. 535 κώδικι τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης τῶν Ἀθηνῶν ⁽²⁾, ὁ δέκατος ἕκτος στίχος (φ. 78 β) ἔχει οὕτω :

γίνεται ὁ ξένος τοῦ μωροῦ σαμάρι, ὡς τὸ λέγουν
καὶ κατὰ τὴν γραφὴν τοῦ χειρογράφου :

Γίνεται ξένος τοῦ μοροῦ σαμάρει ὡς τὸ λέγουν

Ὁ στιχουργὸς διὰ τοῦ ὡς τὸ λέγουν δηλοῖ ὅτι δημῶδη λόγον παρενεῖρει. Ἡ ἔννοια τῆς ἀνωτέρω παροιμίας εἶναι προφανής, ὅτι δηλὰ δὴ ἐν τῇ ξένῃ ὁ ξένος εἶναι ὑποδεέστερος καὶ αὐτοῦ τοῦ μωροῦ. Παραπλήσιον Νεοελληνικὴν παροιμίαν δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀνεύρω πού.

Νίκος Βένος.

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΛΟΕΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΠΩΠ. Ὁ γνωστὸς ποιητὴς ἄγγλος καὶ μεταφραστὴς τοῦ Ὀμήρου ἔβλεπεν πολλὰς ὀπτασίας. Ἡμέραν τινὰ εἶδεν ἕνα βραχίονα ἐξερχόμενον τοῦ τοίχου.

Ὁ ΚΟΝΔΙΛΛΑΚ ὁ περιώνυμος γαλάτης φιλόσοφος πολλάκις εὑρίσκε τὴν ἐργασίαν του ἐτοίμην τὴν πρῶταν· διότι ἐγειρόμενος τὴν νύκτα εἰργάζετο ἐν ἀγνοίᾳ του.

Ο ΜΠΕΤΟΒΕΝ ἔλεγεν «ὁ ὀργανισμὸς μου εἶνε τόσο νευρικὸς ὥστε μηδαμινὴ αἰτία εἶνε ἱκανὴ νὰ με βίψῃ ἐκ τῆς μάλλον εὐτυχοῦς καταστάσεως εἰς τὴν μάλλον δυσάρεστον».

(1) ΙΩΑΝΝΟΥ καὶ ΑΔΚΙΒΙΑΔΟΥ ΣΑΚΕΛΙΩΝΟΣ: Κατάλογος τῶν χειρογράφων τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἐλλάδος. Ἐν Ἀθήναις 1892, σελ. 128.

(2) Αὐτόθι: σελ. 105.

Η ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

(Παρυμένη από το καινούριο βιβλίο του Ρόδα και Μύλα, τόμ. Β').

Είμαι στην Όδεσσα γεννημένος, στα 1855, τρίτη μέρα του Μαγιού, το μήνα δηλαδή που γεννιούνται, λέει, και τα γαϊδουράκια. Κι αλήθεια, σαν είμουνα παιδί και σά μου μάθαινε ο δάσκαλος την καθαρέβουσα, ή καθαρέβουσα μου άρεζε τρομερά και δεν ήθελα καμιάν άλλη γλώσσα να μιλήσω. Ύστερα όμως, σαν έγινα άντρας, κατάλαβα πως το Μάη γεννιούνται και τα λουλούδια κι άρχιζα να-γαπώ τή δημοτική.

Λουλούδια δεν είναι τα λόγια μονάχα που ξεφτυρώνουνε, που μαραίνονται και ξαναβλαστάνουνε στού λαού τάχειλια λουλούδια είναι κ' οι ψυχές. Κ' έτσι προσπάθησα να τα μυρίσω και τα δυό, να μάσω και μερικά που και που.

"Αν κ' έφυγα μακριά από τους δασκάλους κι από τή δασκαλω-σύνη, τόφερε ή τύχη μου να γίνω και καθηγητής, στα 1884, στη Σκοπή για Μαθήματα Ανώτερα, του Παρισιού. Ίσως γιατί έγινα καθηγητής, άφησα γειά στους δασκάλους. Σβυούν οι δασκάλοι σαν τους κοιτάξεις λιγάκι με τής επιστήμης το λυχνάρι. Αυχναράκι κ' ή επιστήμη ή δική μου, μα μου φτάνει για να γνωρίσω και στα σκο-τεινά τα λουλούδια και τα γαϊδούρια.

Τέτοιο λυχνάρακι κρατούσα στο χέρι, σαν έκαμα το Ταξίδι μου, στα 1888. Τώρα μόνο στα λουλούδια προσέχω. Λουλούδια θέλει ή Ρωμοσύνη κι αποβαρέθηκε τους δασκάλους.

Άφτά είχα να πω και μου φαίνονται τα πιό σπουδαία. "Αν είναι κι άλλα, τα λέμε κατόπι, σά γράφω και γώ τή Ζωή μου, που τή γράφω κιόλας με κάθε μου βιβλίο, και που μάλιστα έχυσα τή ψυχή μου στο νειρο του Γιαννίρη. Η έλπίδα μου είναι, όταν πεθάνω, όχι πως θα λιγοστέψουν τα γαϊδουράκια, που είναι καλά και χρήσιμα ζώα, μόνο πως θαλλάξουν και κείνη αφού φάν και χωρί "ν ένα δυό ζωμαίτκα λουλουδάκια, γύρο στην πράσινη πεφκιά που φ "ερα και γώ για τήν Ελλάδα, σταθάνατο Νησι τής Αγάτης.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΠΑΡΕΡΓΑ

Κατά τας ημέρας αυτές που βασιλεύει ή χαρτοπαιξία δεν είναι άσκοπον να μάθη κανείς και τί σχέσι έχουν με τή πρωτοχρονιά· ο Sshrader εν τω συγγράματί του «Der Kinders muk der de-utzen Spraehe» γράφει ότι τα 52 χαρτιά τής τράπουλας αντι-στοιχοῦσι πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐβδομάδων τοῦ ἔτους· τὰ τέσσαρα εἶδη τῶν χαρτιῶν εἰκονίζουσι τὰς 4 ὥρας τοῦ ἔτους και ἐπειδὴ ἐκ-άστη ὥρα τοῦ ἔτους ἔχει 13 ἐβδομάδας διὰ τοῦτο καὶ ἕκαστον εἶ-δος περιέχει 13 μόνον χαρτιά. Ἐκαστον δὲ εἶδος συνίσταται ἐκ χαρτιῶν τὰ ὁποῖα ἔχουν πόντους ἀπὸ τοῦ 1—10 καὶ τρεῖς εἰκόνας. Ἐὰν ἀντικαταστήσωμεν τὰς εἰκόνας ταύτας διὰ τῶν ἀριθμῶν 11, 12, 13 καὶ ἀθροίσωμεν τοὺς ἀριθμοὺς τοῦ ἑνὸς εἶδους λαμβάνωμεν τὸν ἀριθμὸν 91. ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἀντιπροσωπεύει τὰς ἡμέρας ἑνὸς τριμήνου· καὶ τοιουτοτρόπως ὁ ἀριθμὸς τῶν 4 ἐποχῶν θὰ δώσῃ τὸν ἀριθμὸν 364 ὅστις εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἑνὸς ἔτους μείον μιᾶς ἡμέρας.

Απὸ τὸ Daily Graphic

Μία ἀνταποκρίτρια τοῦ Daily Graphic γράφει διὰ τὸ Ἰνδικόν θεάτρον ὅτι παρευρέθη κατὰ τὴν παράστασιν ἑνὸς Ἰνδικοῦ δράματος «Μαντσιγγ» τὸ δράμα ἔχει θέμα ἕνα Ἰνδικὸν μῦθον. Εἶνε δὲ γε-μᾶτο ἀπὸ παραλογισμῶν καὶ παιδικῆ ἀφέλεια· τὸ θεάτρον ἦτο πο-λυτελέστατα κεκοσμημένον· τὰ πρόσωπα τῶν γυναικῶν ὡς εἰς τὸ ἀρχαῖον Ἑλλ. θεάτρον ὑπεδύοντο ἄνδρες οἱ ὁποῖοι τόσον καλὰ ὑπε-κρίνοντο ὥστε δυσκόλως ἀνακαλύπτει κανεὶς τὴν ἀπάτην. Τὸ δράμα ἀποτελεῖτο ἀπὸ 12 πράξεις· ἡ πρᾶξις διήρκεσε 6 ὥρας· καὶ τὸ θαυμαστότερον ἀπ' ὅλα ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον τῶν θεατῶν καθ' ὅλον τὸ διάστημα δὲν ἐμειοῦτο!

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1903

Η μίς Δόγχαν, ή έμπευσμένη Ἀμερικανίς χορεύτρια μᾶς έπεσκέφθη τὰς ἡμέρας αυτές. Καὶ εἶδομεν εἰς τὸν χορὸν τῆς νὰ ζωντανεύῃ ἡ ὠραι-ότης τῶν γραμμῶν τῶν ἀρχαίων ἀγαλμάτων, καὶ νὰ ἀποδίδεται σχεδὸν τε-λειῶς ἡ ἁρμονία τῶν κινήσεων τῆς φύσεως. Εἰς κάθε κίνησιν τῆς ἀρ-ῆτος ἀποτέλεσμα τόσον ἰδίως ἐμπνεύσεως ὅσον καὶ βαθείας μελέτης τῆς ἀρ-χαίας τέχνης, εἶδομεν τὰς καλλιτεχνικάς γραμμὰς τοῦ σώματός τῆς νὰ ἐκ-φορᾶζον διαδοχικῶς διάφορα συναισθήματα, τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἐλπίδα τὴν θλίψιν καὶ τὴν ἀπελπίσιν. Καὶ ὡσὰν μέσα εἰς ὄνειρον, δι' ὀλίγας στιγμὰς μετεφέρθημεν εἰς τὴν μακρὴν ἐποχὴν τῶν μεγάλων τεχνιτῶν καὶ τῶν με-γάλων ἔργων.

Ο ποιητής κ. Σκίπης ἐπεχείρησε μίαν καλλιτεχνικὴν περιοδείαν εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Αἱ ἐσπερίδες, τὰς ὁποίας ἔδωσεν εἰς τὸν Βόλον καὶ εἰς τὴν Λάρισαν, ἐσκόρπισαν ἐκεῖ κάτι ἀπὸ ὑψηλοτέρους κόσμους, ὡσὰν μίαν πνοὴν Ἀρμονίας καὶ Σκέψεως, κάτι ποῦ διὰ τὰς πόλεις αὐτὰς εἶνε σπάνιον, καὶ τὸ ὅποσον ἡμεῖς γνωρίζομεν πόσον ὁ συμπαθὴς ποιητὴς ἔχει μέσα του.

Εἰς τὸ Βασιλικὸν ἐπέβητο μετὰ φρασὶς τῆς «Ὀρεστείας» τοῦ κ. Σωτηριάδου, καὶ ἀργότερα μετὰ φρασὶς τοῦ «Οἰδίποδος Τυράνου» τοῦ κ. Βλάχου. Αἱ μεταφράσεις ἦσαν καὶ αἱ δύο ἀτυχεῖς Ἐὰν ὅμως ἐπρόκειτο νὰ γείνη σύγκρισις μεταξύ αὐτῶν ἡ καλλιτέρα βεβχίως δὲν ἦτο τοῦ κ. Βλάχου.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔρχεται ὁ θίασος τοῦ μεγάλου Βέλγου ποιητοῦ Μωρίς Μαίτριλιγκ, ὁ ὁποῖος θὰ δώσῃ τρεῖς παραστάσεις ἔργων τοῦ ἰδίου εἰς τὸ Βασιλικόν.

Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἰδρῦθη ὠδεῖον· καὶ ἔπρεπε νὰ ἰδρῦθῃ διότι ἦτο μία ἔλλειψις αἰσθητῆ μέσα εἰς τὸν θόρυβον τοῦ ἐργατικοῦ Πειραιῶς ὁ κ. Ἀξιώτης καὶ ὁ κ. Σημίτης, ἔλαβον τὸ θάρρος καὶ τὴ δύναμι νὰ συστήσουν ὠδεῖον καὶ νὰ τοῦ δώσουν τὸ κύρος καὶ τὴν ἐπισημότητα ποῦ πρέπει νὰ ἔχῃ ἕνα τοιοῦτον ἴδρυμα.

Ενθουσιώδестίτη ὑπόδογῃ ἐγένετο εἰς τὸν κ. Ν. Καζάζην ἐκ μέρους τῶν φοιτητῶν καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Πρωτευούσης καὶ δικαίως, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀνά τὴν Ἑσπερίαν ἐθνικῆς περιοδείας τοῦ προέδρου τοῦ «Ἑλληνισμοῦ» κατεδείχθη ἕνας ἄλλος τρόπος ἐνεργείας, ἕνας τρόπος ἐπίσημος ποῦ δύναται νὰ ἔχῃ σπουδαῖα ἀποτελέσματα ἐὰν ἐφαρμοσθῶν ὅλα τὰ πατριωτικὰ καὶ μετὸς τῆς φρόνησι σχέδια τοῦ κ. Καζάζη τὰ ὁποῖα προκύπτουν ἀπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς διαμαρτυρίας τοῦ ἐνώπιον τῆς ἀμβλυωπούσης Δ. Εὐρώπης.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Courrier d Orient. Εἶνε τὸ μόνον φύλλον διὰ τὸ ὅτιοι ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῇ ξένη ὄχι μόνον ἡ σύγχρονος ἐν Ἑλλάδι καλλιτεχνικὴ καὶ φιλολογικὴ κίνησις, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑποστήριξις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ δικαιοματίω τοῦ Ἑλληνισμοῦ καθ' ὅσον τὸ φύλλον τοῦτο ἐκδιδόμενον γαλλιστὶ καὶ ἑλληνιστὶ ὑπὸ τὴν δεξιὰν διεύθυνσιν τοῦ κ. Ζωγραφίδου, διατελέσαντος ἐπὶ μακρὸν προξένου, μετὰ διπλωματικῆς ἀπαραμίλλου ἐπιλαμβάνεται παντὶ ἐθνικοῦ ζητήματος.

Ἐδου. «Πύρος» Ἀπὸ τοῦ τελευταίου φύλλου ἤρξατο δημοσιεύουσα κριτικὴν περὶ ὅλων τῶν ἐν Ἑλλάδι λογίων καὶ ποιητῶν ἀρχίζει δὲ ἀπὸ τὸν κ. Μαρκοῦν καὶ Μαρτζώκην.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Δημιῶδη ἄσματα Φιγαλίας. Νικ. Βέη ἀπόσπασμα ἐκ τῶν βραβευθέντων κατὰ τὸν Ἀ' διαγωνισμόν τῆς Ἑλαιοεικῆς Ἑταιρίας.

Στροφῆς Ποιήματα. Χρῖστοι Παρλέντη μετὰ πρόλογον τοῦ κ. Φουχάρη καὶ περὶ τῶν ὁποίων θὰ γράψωμεν προσεχῶς ἐν ἐκτάσει τιμῶνται Δραχ. 2. Δ ἀ τὸς συνδρομητάς μόνον Δραχ. 1.

Ἡμερολόγιον Σκόκου. Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα ἀντὶ δρ. 5

ΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑΙ

Κεφαλληνιακὰ δύμμικτα Ηλ. Τσιτσέλη ἱστοριοδίφου.